

FARSKÝ LIST

11

2014

ročník IX.

25.05.2014 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ÚVODNÍK

Bratia a sestry. Zvykli sme si na toto oslovenie a zrejme ho už ani neregistrujeme. Čo však oslovenie „bratia, sestry“ znamená? Prečo ho medzi kresťanmi počujeme len v chráme? Toto oslovenie vyjadruje vzťah. Každý pokrstený je môj brat, moja sestra, lebo krstom som sa stal súčasťou Ježišovho tajomného tela, Cirkvi. Každý jej člen sa stal mojím najbližším príbuzným. „Kto sú moji bratia?“ pýtal sa Pán Ježiš. Aj ja si mám položiť podobnú otázku: „Kto sú moji bratia, sestry?“

Vnímam ako brata napríklad kňaza, ktorý ma takto oslovuje? (To je otázka aj pre kňazov – keď oslovuješ ľudí „bratia a sestry“, skutočne ich aj ako takých vnímaš a tak sa k nim správaš aj mimo chrámu?) Veľkonočný čas Paschy je príležitosťou (najmä pri počúvaní čítaní zo Skutkov apoštolov) hlbšie si uvedomiť, že mojimi skutočnými bratmi a sestrami sú pokrstení (to nevylučuje mojich pokrvných bratov a sestry), a toto poznanie premietnuť do svojho správania sa k nim. Využime teda tieto dni radosti a oslavy na očistenie a prehĺbenie vzťahov s bratmi a sestrami. Veď stretnutie so živým Ježišom nás k tomu priamo vyzýva. Preto nech nik v našich farnostiach nie je hladný, smädný, osamelý, bez strechy nad hlavou... A ak niekto taký je, ak o ňom vieš, tak nechaj toto čítanie a bež mu pomôcť. Lebo to tvoj brat, tvoja sestra je hladná, smädná, otrhaná, bez

domova, opustená... Možno budeš vo svojom záujme o iných spočiatku sám. Ale treba prešliapať chodníček. Musím však každého, kto moje slová zoberie vážne (a dúfam, že všetci), upozorniť na nebezpečenstvo. Rozrastie sa vám rodina... Nech to každému priniesie radosť a ochotu niesť si navzájom bremená (Gal 6, 2). S radosťou, lebo Ježiš vstal z mŕtvych! Čo robila Panna Mária? Ponáhľala

sa k Alžbete, aby jej pomohla. Vedela čo znamená mať bratov a sestry.

Deväťročný Jerzy Kluger, poliak, sotva mohol potlačiť nadšenie: jeho i jeho najlepšieho priateľa Lolka prijali na Štátne

chlapčenské gymnázium vo Wadowiciach. Chcel mu povedať túto radostnú správu. Bežal do Lolkovho domu, potom do blízkeho Kostola Panny Márie, kde jeho priateľ ministroval pri svätej omši. Prebiehala liturgia, takže Jerzy si sadol do zadnej lavice. Nevedel, prečo si dve ženy v jeho blízkosti šepkajú a pozerajú sa na neho.

Počas svätého prijímania sa jedna z nich spýtala: „Nie si ty Klugerov syn?“ Chlapec prisvedčil.

„Ale čo tu robíš?“ zvolala. „Si Žid a Židia nesmú chodiť do kostola!“

Jerzy sa v tmavej lavici prikrčil.

„Prepáčte. Nevedel som.“ Lolek od oltára videl, že niečo nie je v poriadku. „Čo sa stalo?“ spýtal sa po svätej

omši. Jerzy mu to vysvetlil a potom sa ospravedlňoval: „Ver mi, Lolek, nevedel som, že Židia sem nesmú chodiť.“ „O čom to hovoríš?“ vybuchol Lolek. Hneval sa – ale nie na Jerzyho. „Vari tá žena nevie, že Židia a katolíci sú deti toho istého Boha?“ Žena, ktorá už stála pri kostolných dverách, ho počula veľmi jasne. Pozrela sa na chlapcov, prežehnala sa a odišla. „Môžeš sem prísť, kedykoľvek budeš chcieť,“ uistil Lolek svojho priateľa.

27. apríla 2014 Lolek, veľký ctiteľ Panny Márie – tomuto svetu známejší ako Karol Wojtyła, pápež sv. Ján Pavol II. Aj keď sa Karol Wojtyła stal pápežom, udržoval blízke kontakty s Jerzym Klugerom. Často sa s ním radil o katolícko-židovských vzťahoch. Keď v roku 2000 vykonal historickú návštevu Izraela, Jerzy bol pri ňom. Vedel čo znamená mať bratov a sestry. Vieme to aj my?

o. Rastislav (farár)

ANAFORA I

Pri slávení Božích tajomstiev žiari ako drahocenný poklad text anafory. Východné anafory majú počiatok v úctyhodnom staroveku, veľa ráz sa podľa živého vedomia cirkvi prisudzujú apoštolom alebo svätým prvokresťanskej cirkvi alebo iným významným osobnostiam v histórii cirkvi. Anafory spočívajú v úkone obetovania, ohlásení chvály a vďakyvzdávania Bohu a v epikléze, ktorá je zvolávaním Svätého Ducha.

Existujú 3 základné typy východnej anafory

- a) antiochejská
- b) alexandrijská
- c) chaldejská

Anafora vo svojej podstate pochádza od samotného Ježiša Krista. On na Poslednej večeri položil akési základy anafory, ktorú neskôr Cirkev doplnila o ďalšie obrady.

Anaforu môžeme rozdeliť na 8 častí:

1. Eucharistický dialóg
2. Modlitba vďaky
3. Serafínska pieseň
4. Premenenie
5. Modlitba anamnézy
6. Epikléza
7. Eucharistická spomienka
8. Doxológia

- vo všeobecnosti sa traduje zvláštny vývoj hlavne antiochijskej anafory, pričom existuje aj ďalšie tvrdenie, že všetky modlitby v týchto troch anaforách sú alexandrijského typu

MODLITBA VĎAKY

Bezprostredne po Eucharistickom dialógu nasleduje prvá modlitba anafory, tzv. ďakovná modlitba, nakoľko obsahom modlitby je chvála a vďakyvzdanie Bohu.

Modlitba vďaky je najstaršou časťou anafory, lebo sám Ježiš Kristus sa pri Poslednej večeri obrátil na nebeského Otca so slovami chvály a vďaky. Predobrazom tejto modlitby bola

modlitba starozákonného veľkonočného obradu, ktorú čítal pán domu počas jedenia veľkonočného baránka.

V tejto modlitbe nachádzame tri základné motívy:

1. Oslava Božej vznešenosti a všemohúcnosti
2. Poďakovanie za dielo stvorenia sveta
3. Poďakovanie za vykúpenie ľudského pokolenia

Modlitba vďaky sa tak stáva výzvou k radostnej službe Bohu počas celého nášho pozemského života. Je však zároveň aj výzvou k vďakyvzdávaniu za všetky prijaté Božie dobrodenia.

SERAFÍNSKA PIESEŇ

Serafínska pieseň „Svätý, svätý, svätý...“ je ukončením predchádzajúcej ďakovnej modlitby. Tento chválospev je židovského pôvodu a do liturgie bol uvedený vplyvom starozákonnej synagogálnej bohoslužby približne na konci 3. storočia. Ľudovo sa nazýva aj víťaznou či triumfálnou piesňou, piesňou Božieho triumfu a víťazstva.

Samotný hymnus možno rozdeliť na dve časti, odlišné od seba svojím pôvodom i významom.

Prvú časť chválospevu tvoria slová z videnia proroka Izaiáša a vzťahujú sa na Najsvätejšiu Trojicu (údajne aj preto sa 3x opakuje na začiatku slovo „svätý“).

Druhá časť piesne je prevzatá z Evanjelia. Sú to slová, ktorými židovský národ vítal Ježiša Krista pri vstupe do Jeruzalema. Táto druhá časť je teda skôr zameraná na osobu Ježiša Krista ako Kráľa.

PREMENENIE

Modlitba premenenia je vlastne ďalším pokračovaním ďakovnej modlitby. S touto modlitbou tvorí nielen jeden obsahový celok, ale má s ňou spoločný aj prameň vzniku.

V tejto modlitbe môžeme vidieť dva základné motívy:

1. Poďakovanie za motív vykúpenia
2. Spomienka na ustanovenie Eucharistie pri Poslednej večeri

Prvý motív zvyrazňuje oslavno – ďakovný charakter modlitby. Je v nej opísané všetko to, čo pre spásu ľudského pokolenia vykonal Ježiš Kristus.

Spomienkou na ustanovenie Eucharistie sa završuje táto eucharistická modlitba premenenia. Slová premenenia a aj samotná modlitba vracajú našu myseľ do obdobia, kedy Spasiteľ sveta ustanovil Eucharistiu ako veľké a vznešené tajomstvo svojej nekonečnej Lásky, jednoty a zmierenia Boha s človekom a človeka s Bohom.

o. Martin (kaplán)

FARSKÉ OZNAMY

- dnes o 15:00 hod bude večiereň
- prihlásených na púť do Ríma prosíme, aby zložili zálohu 50 € na farskom úrade

- prosíme o podporu petície za referendum o ochrane rodiny, ale všetky údaje slovom
- charita vyhlásila výberové konanie na pracovné miesto koordinátor projektov
- 29.5.2014 je prikázaný sviatok nanebovstúpenia Pána
- v piatok 30.5.2014 bude 1. Stretnutie Archieparchiálneho zhromaždenia v Prešove. Liturgia začne v katedrále o 9.00 hod.
- 31.5.2014 od 9.00 hod. bude deň otvorených dverí v kňazskom seminári bl. P.P.Gojdiča
- V nedeľu 1.6.2014 bude pri sv. liturgiách riadna zbierka na katolícke masmédiá
- Deň rodiny bude 1.6.2014 v Prešove na Hlavnej ulici od 13.00 hod. Arcibiskup sa prihovorí o 15.00 hod. Pri zlom počasí v PKO Čierny orol
- v sobotu 7.6.2014 pozývame na stretnutie prvoprijímajúce deti s o. Arcibiskupom do Ľutiny. Liturgia začne o 10.00 hod.
- v Rafajovciach bude odpustová slávnosť Zoslania sv. Ducha 7.-8.6.2014.
- v Krásnom Brode bude odpustová slávnosť Zoslania sv. Ducha 14.-15.6.2014. Liturgia začne o 10.30 hod.
- od 13.6. do 15.6.2014 bude Barkafest 2014 v GMC Jusková Voľa
- v sobotu 28.6.2014 bude púť rómskych rodín do Ľutiny

Obrázky prevzaté z internetu, spracoval DS

Vydáva: **Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov**

Internet: **www.grkat-sekčov.sk**

e-mail: **presov.sekčov@grkatpo.sk**

Tel: **051/7725540**

Tlač: **A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov**

